

for undervisningsmidler er blevet gennemført ved den ovenfor nævnte lov nr. 419 af 13. juni 1973.

På det regionale plan stiller udvalget forslag om, at de nuværende fælleskommunale samlinger og skolecentralerne sluttet sammen i amtscentraler for undervisningsmidler, som foruden folkeskolen også skal betjene fritidsundervisningen, de private skoler og uddannelserne på de gymnasiale alderstrin.

Nærværende lovforslag bygger i det væsentlige på de i betænkningen stillede forslag og tilsigter at tilvejebringe selvstændigt samlet lovgrundlag for de regionale centraler.

Gældende ordning.

De institutioner, som i dag beskæftiger sig med undervisningsmidler på det regionale plan, er dels de fælleskommunale samlinger og dels skolecentralerne. Disse institutioner har hver deres særlige historiske baggrund og hjemmelmæssige grundlag, ligesom de varetager forskellige funktioner over for skolerne. De fælleskommunale samlinger varetager således hovedsageligt distributionen af supplerende materialer til eleverne til brug i undervisningen, og skolecentralernes hovedopgave er at give information om alle former for undervisningsmidler rettet mod lærerne.

Om institutionernes historiske baggrund henvises til betænkningen, kap. 3, afsnit 3.1.

Fælleskommunale samlinger.

Det lovmæssige grundlag for disse samlinger er som nævnt i indledningen kap. 4 i lov nr. 171 af 27. maj 1964 om folkebiblioteker m. v., hvortil slutter sig undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 178 af 21. maj 1965 om skolebiblioteker i folkeskolen, §§ 16-22.

Herefter kan der for hvert centralbiblioteksområde i samarbejde med centralbiblioteket med undervisningsministeriets godkendelse oprettes en fælleskommunal samling indeholdende klassesæt og andet egnet biblioteksmateriale til supplerende af samlingerne i områdets skolebiblioteker. Der eksisterer i dag 24 fælleskommunale samlinger. Hver samling ledes af en styrelse på 9 medlemmer repræsenterende centralbiblioteks kommunen og de øvrige kommuner. Styrelsen kan antage en daglig leder af samlingen. Til driften af samlingen yder staten tilskud efter samme regler som til folkebibliotekerne, dog inden for et af undervisningsministeriet godkendt budget.

Skolecentraler.

Skolecentralernes virksomhed er ikke, således som det er tilfældet med de fælleskommunale samlinger, hjemlet ved lov, men de baserer deres virk-

somhed på undervisningsministeriets cirkulære af 9. januar 1967 om tilskud til skolecentraler, der er udfærdiget på grundlag af betænkning nr. 405/1966 om skolecentraler. Skolecentralernes hovedopgave er herefter at formidle kendskabet til alle former for undervisningsmidler til brug i folkeskolen. Til løsningen af denne opgave tillægges der ifølge betænkningen skolecentralerne følgende funktioner:

Oprettelse af stationære samlinger af undervisningsmidler.

Oprettelse af udlånssamlinger (til orientering af lærerne).

Udstillinger.

Indsamling og videregivelse af pædagogisk-metodisk materiale.

Fremstilling af undervisningsmaterialer (pædagogisk værksted).

Oprettelse af et pædagogisk-psykologisk-metodisk bibliotek.

Kursus- og mødevirksomhed.

I cirkulæret, som i hovedsagen følger betænkningen, understreges det, at det ikke er skolecentralernes opgave at formidle udlån af materiale til elevernes brug i undervisningen, idet denne udlånsvirksomhed varetages af de fælleskommunale samlinger. Endvidere anføres, at der i de områder, hvor der både er en fælleskommunal samling og en skolecentral, må etableres et samarbejde mellem disse to institutioner og i forbindelse hermed fastlægges en nærmere arbejdsdeling. Herudover udtales det i cirkulæret, at hensynet til folkeskolen må være det afgørende ved skolecentralernes indretning og drift, men at centralerne også vil kunne benyttes af andre skoleformer, i første række fritids- og ungdomsundervisningen.

Ifølge cirkulæret kunne der med hjemmel i den tidligere skoletilsynslovs § 32 ydes tilskud fra skolefonden og statskassen til driften af én skolecentral i hver skolerådskreds, idet der dog under visse betingelser kunne oprettes afdelinger. De skolecentraler, der tidligere blev drevet af skolerådene, er efter 1. april 1970 overtaget af amtsrådene, og der ydes tilskud hertil fra amtskommunen og staten i henhold til skolestyrelseslovens § 48, jfr. § 81.

Der eksisterer i dag ialt 37 skolecentraler, inklusive afdelingerne.

Forslag til nyordning.

Som nævnt ovenfor kan opgavefordelingen mellem de fælleskommunale samlinger og skolecentralerne summarisk beskrives således:

Skolecentralerne giver information om undervisningsmidler rettet imod lærerne.

Fælleskommunale samlinger påtager sig distribu-